

Haridustöötajate õpirände õpiväljundid

Aulika Riisenberg
SA Innove

Avatus õppimisele ja avatud õppimisvõimalused

- ▶ Õppimine võib toimuda kõikjal
- ▶ Kompetentside T-mudel
- ▶ Üldpädevuste tähtsuse kasv
- ▶ Uemad õppimisviisid: supervisioon, refleksioon, uuringupõhine lähenemine
- ▶ Paindlikkus

Eelduseks

- ▶ avatud ja seoseid loov hoiak
- ▶ arusaam sellest, et on vaja omandada uusi teadmisi, arendada oskusi või kujundada hoiakuid, mis aitavad soovitud eesmärke saavutada

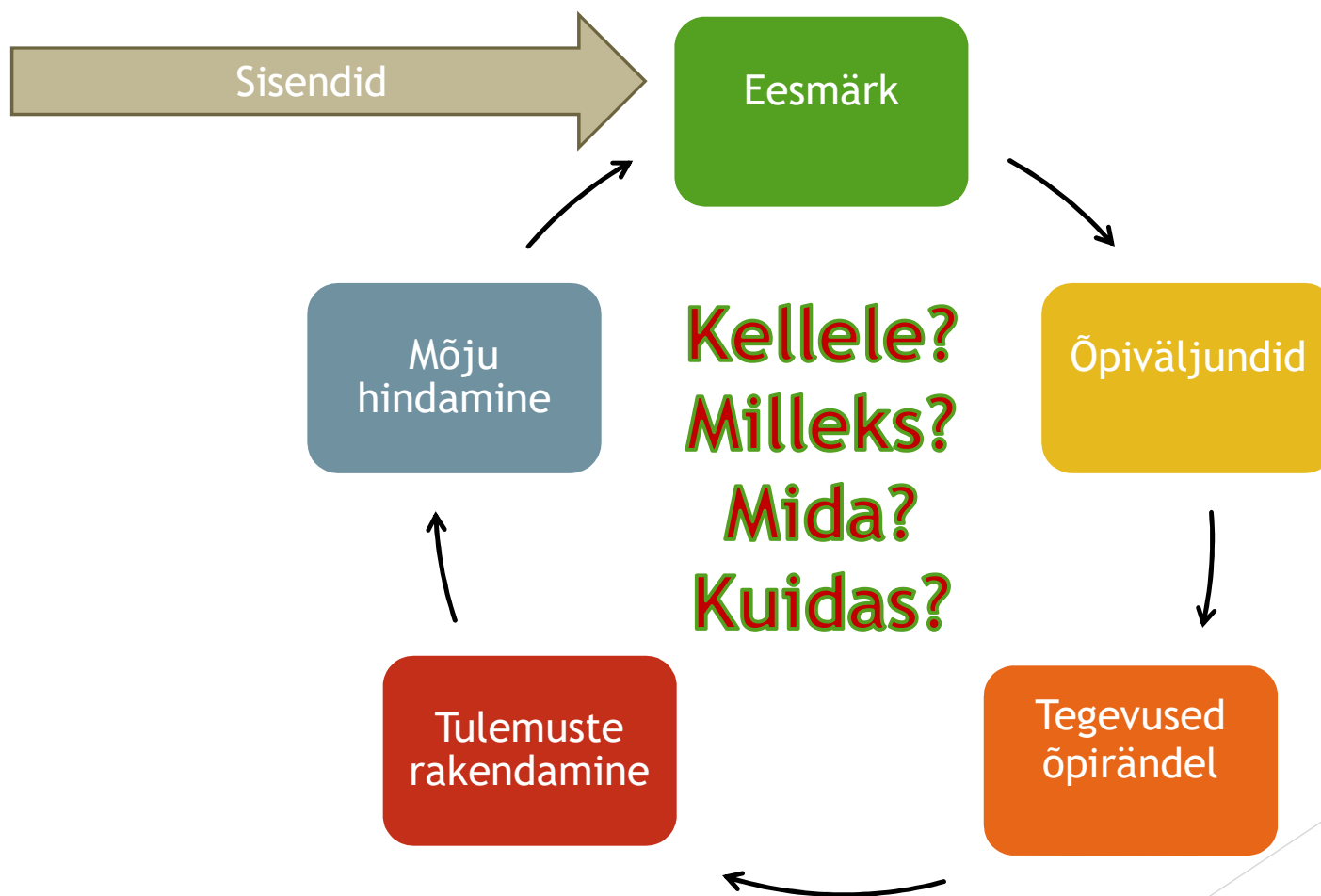
Tulemuslik projekt

Preparing project

Building partnership

Tulemuslik õpirändeprojekt

Haridustöötajate õpirände eesmärgid üldhariduses

Töötajate liikuvus peab eelkõige **suurendama kooli personali erialaseid oskusi ja pädevust** näiteks:

- ▶ parandama oma suutlikkust vastata õppijate vajadustele ja tulla toime nende sotsiaalse, kultuurilise ja keelelise mitmekesisusega
- ▶ aitama välja töötada uusi ja paremaid õppemeetodeid ja uuenduslikke lähenemisviise õppimisele
- ▶ parandama juhtide oskusi ja pädevust kooli haldamisel
- ▶ edendama välisriigis toimunud kutsealase tegevuse kaudu omandatud oskuste ja pädevuse ametlikku tunnustamist
- ▶ arendama Euroopa mõõdet koolihariduses

Haridustöötate õpirände eesmärgid täiskasvanuhariduses

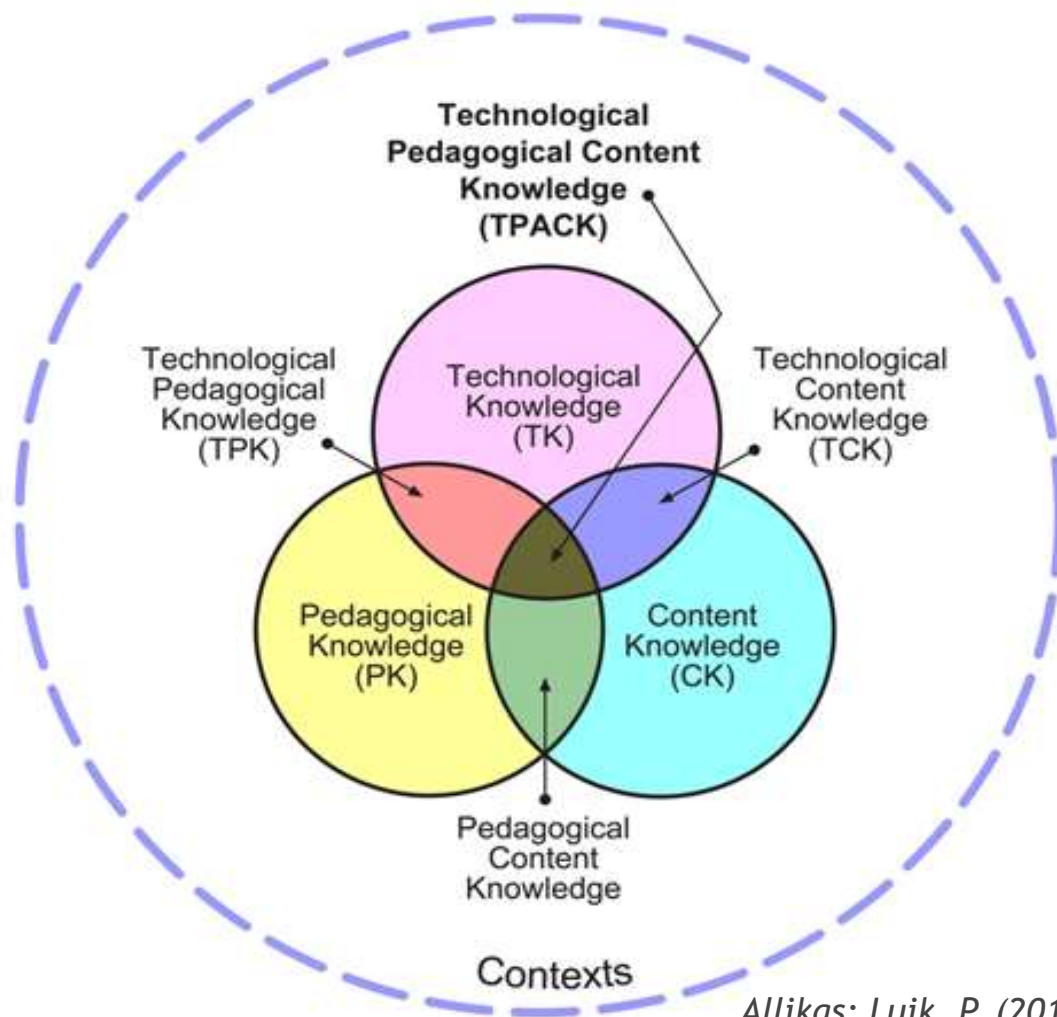
Taotluses on selgelt fikseeritud

- ▶ osalevate organisatsioonide ja üksikisikute arenguvajadused ja eesmärgid
- ▶ osalejate oodatavad õpitulemused on kooskõlas kindlaksmääratud vajadustega
- ▶ asjakohased koolitusvõimalused, mille **eesmärgiks on arendada personali erialaseid teadmisi, oskusi ja pädevust**

Töötajate liikuvus

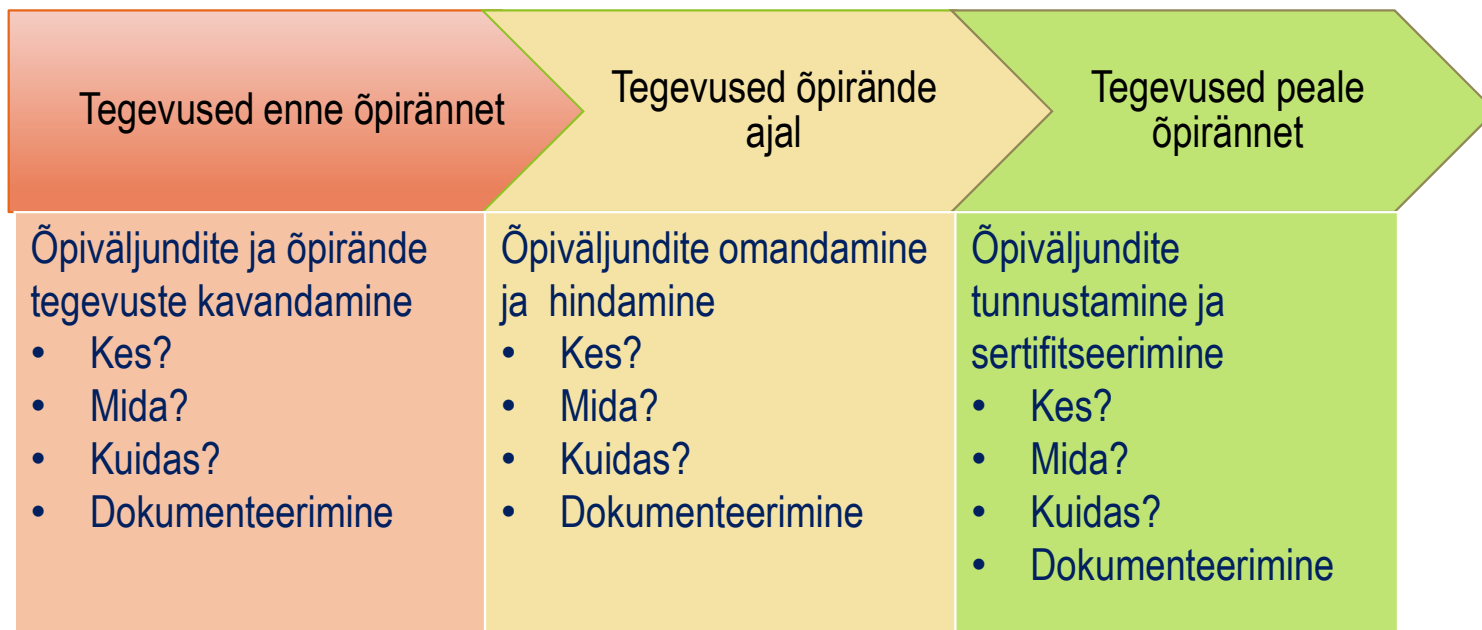
- ▶ aitab kaasa personali professionaalsele arengule
- ▶ aitab suurendada osalevate organisatsioonide rahvusvahelistumist

Haridustöötaja professionaalne areng

Allikas: Luik, P. (2010). *TPACK - Technological Pedagogical Content*

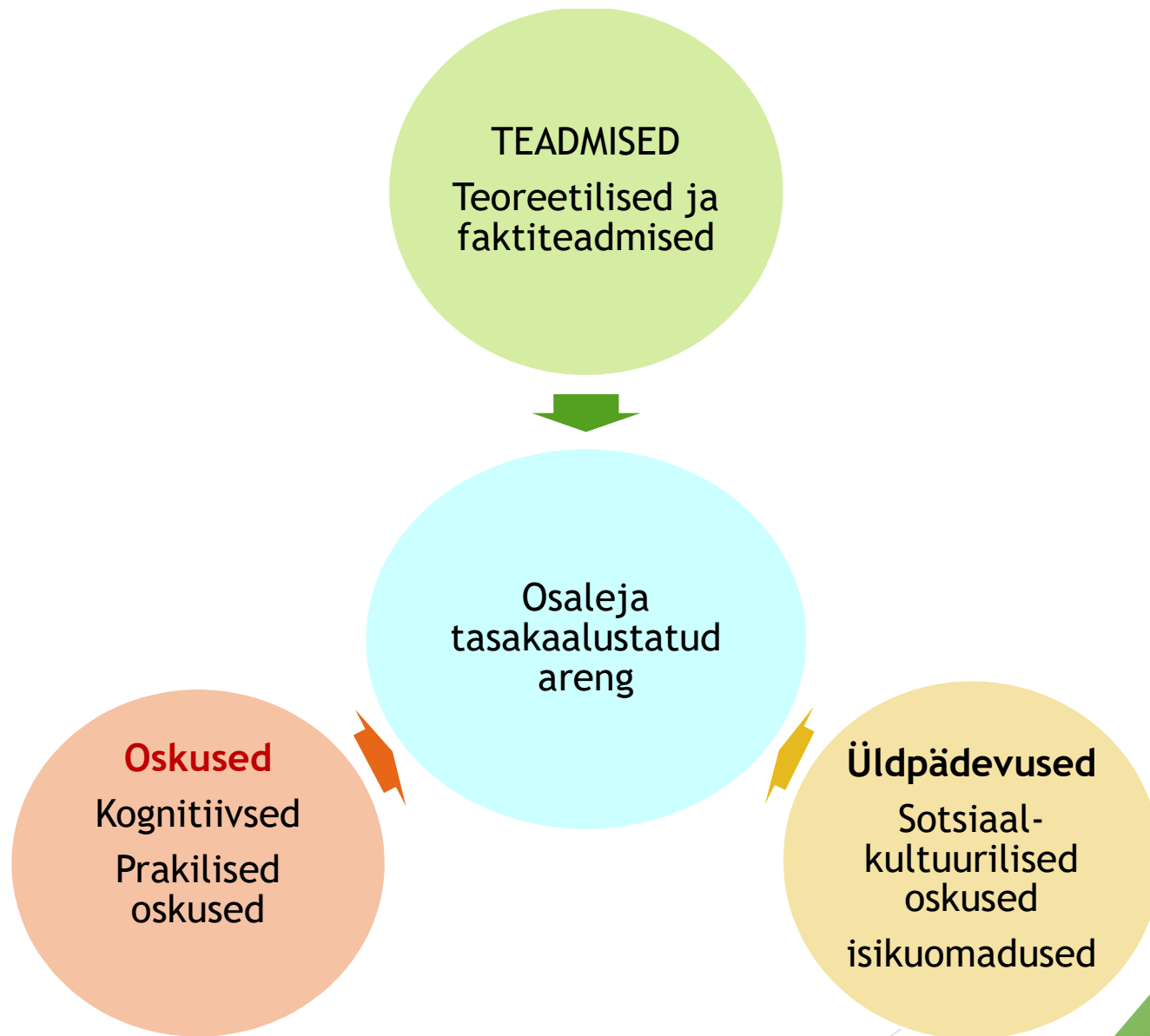
Tulemuslik õpiränne

Mis on õpiväljundid?

Õpiväljundid

- ▶ õppe tulemusel omandatavad teadmised, oskused ja hoiakud
- ▶ kirjeldused, mida õppija oodatavalt õpib ehk tegelikult omandab
- ▶ **tõendid selle kohta, mida õppija teab, millest ta aru saab ja mida ta on võimeline tegema pärast õppeprotsessi lõppu**, mille määratlemisel kasutatakse teadmiste, oskuste ja pädevuste mõisteid

Õpiväljundid õpirändeprojekti

Õpiväljundid tulenevad:

- ▶ organisatsiooni ja osalejate arenguvajadustest
- ▶ probleemidest, mida soovitakse lahendada
- ▶ projekti eesmärgist

Õpiväljunditest tuleneb:

- ▶ projekti (sh osalejate) ettevalmistus
- ▶ projekti tegevused
- ▶ oodatav mõju osalejatele, osalevatele organisatsioonidele ja teistele osapooltele
- ▶ osalejate tulemuste hindamine
- ▶ projekti mõjususe ja tõhususe

Õpiväljundite määratlemine

Õpiväljundid

- 1) kirjeldavad selgelt ja arusaadavalt, milliseid teadmisi/oskusi/pädevusi õppija antud perioodi jooksul eeldatavalt omandab
- 2) **vastavad** seatud **eesmärkidele**
- 3) on **realistlikud ja omandatavad** piiritletud aja jooksul
- 4) on **mõõdetavad** ja **hinnatavad**
- 5) hõlmavad nii üldisi võtmepädevusi kui erialaseid pädevusi

Õpiväljundite sõnastamine

Õpiväljundi osa		Määratlus
TEEB	Tegusõna	Aktiivne verb, mis väljendab seda, mida õppija on võimeline tegema teatud õppimise aja lõpul
MIDA?	Nimisõnaline või tegusõnaline sihtis	Eesmärk, mille saavutamisele tegevus on suunatud
KUIDAS?	Määrsõnad	Väljendavad õpiväljundite määra ja laadi
MIL VIISIL?	Täpsustavad sõnad või fraasid	Väljendavad õpiväljundi kasutamise konteksti

Näide 1. Õpiväljundite sõnastusi

- ▶ kirjutab koostöös töörühma liikmetega Erasmus+ programmi nõuetele vastava projekti, arvestades kooli arengukavast tulenevat personali koolitusvajadust ja Programm Quide's toodud nõudeid
- ▶ märkab algklassilaste enamlevinud käitumisraskusi ja valib sobivaimad meetodid nendega toimetulekuks klassiruumis
- ▶ selgitab individuaalseid arenguvajadusi lähtudes eneseanalüüsist ja õpetatava valdkonna arenguvajadusest
- ▶ loob täiskasvanud inimeste õppimist ja enesearengut toetava õppesituatsiooni, arvestades õppijate eripära ja grupiprotsessidega

Näide 2. Gümnaasiumi riiklik õppekava, ainevaldkond „Võõrkeeled“

Gümnaasiumi lõpuks õpilane: suhtleb eesmärgipäraselt nii kõnes kui ka kirjas, järgides vastavaid kultuuritavasid; mõistab ja tõlgendab võõrkeeles esitatut ...

Õpiväljundi tase ja ulatus:

B1-keeleskustasemel õppija

- ▶ saab igapäevases suhtluses enamasti hakkama õpitavat keelt kõnelevate inimestega
- ▶ kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning selgitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti ning plaane
- ▶ koostab lihtsa teksti tuttavatel teemadel...

B2-keeleskustasemel õppija

- ▶ vestleb spontaanselt ja ladusalt sama keele emakeelse kõnelejaga
- ▶ selgitab oma vaatenurka ning hindab kõnealuste seisukohtade tugevaid ja nõrku külgi
- ▶ loob erinevatel teemadel sidusa ja loogilise teksti...

Näide 3.

Kutsestandard „Täiskasvanute koolitaja, EKR tase 6“

Kompetents: Õppeprotsessi läbiviimine

Sellel tasemel koolitaja:

- ▶ Selgitab õppijatele õppekavas seatud õppe eesmärgid. Toetab õppijaid individuaalsete õpieesmärkide seadmisel, aidates siduda neid õppekavast tulenevate eesmärkidega.
- ▶ Rakendab erinevaid võtteid õppimist toetava füüsilise, vaimse ja sotsiaalse keskkonna loomiseks.
- ▶ Viib läbi õppeprotsessi, vajadusel muudab õppe etappide järjestust ja töövorme, kaasates õppijaid ja arvestades õpperühma vajadusi.
- ▶ Märkab ja tunneb ära grupi arengus toimuvaid muutusi, reageerib olukorrale õppeprotsessi toetaval viisil.
- ▶ Hindab õpiväljundite saavutamist vastavalt etteantud hindamiskriteeriumitele, valides sobivad hindamismeetodid.

Näide 4. Õpiväljundite sõnastusi (alusharidus)

Projektis osaleja:

- 1) on olnud töövarjuks ühes välismaa lasteaias 5 päeva (veetes lasteaias kokku vähemalt 35 tundi)
- 2) kogub ideid õuesõppe, projekt- ja avastusõppe, väärtusarenduse ning õpetajate arengu ja enesehoiu, -üliõpilaste praktikate läbiviimise jt teemade kohta, mida on tulevikus võimalik ka ellu viia
- 3) kogub infot/ideid, kuidas on korraldatud koostöö lastevanematega jne. Ideed talletatakse blogis ning tagasisidelehtedel. võõrkeeleoskus paraneb tänu teises keelekeskkonnas viibimisele ja väliskolleegidega suhtlemisele
- 4) arvuti kasutamise oskus paraneb (aruandluse täitmisel, blogi kirjutamisel, töövarjunädala ettevalmistamisel)
- 5) saab töövarjunädalat ette valmistades ning õpirändel viibides teadmisi erinevate riikide kultuuridest ja tavadest, mille kaudu kasvab eri kultuuritaustadest pärit perede mõistmine
- 6) saab juurde enesekindlust ja on atraktiivsem töøjõuturul

On veel arenguruumi (üldharidus)...

Kursustel osalenud õpetajate õpiväljundid:

- 1) kursustel osalenud õpetajate nii ainealase kui ainedidaktilise kvalifikatsiooni tõus
- 2) Olema kursis ainevaldkondlike teadustulemustega populaarteaduslikul tasemel, leides sobiva informatsiooni sobivatelt lehekülgedelt ning oskama leida infot ka õpetajate kogukondade kohta
- 3) **Paranenud keeleoskus**
- 4) Olema ja saama osa Euroopa õpetajaskonnast ja selle kogukonna poolt tehtavast. Kandes ühised väärtused nii õpetamiskvaliteedis kui õpilase toetamises ka oma kooli. Luua võimalusi edaspidiseks koostööks Euroopa kolleegidega, ka kooli laiemas kontekstis.
- 5) Kogeda loomingulist ja inspireerivat tööatmosfääri nii kultuurilises kui ainealases koostöös, organiseerides multidistsiplinaarseid tegevusi, arendades ühiselt ideed, mida kannab Erasmus+ strateegiline koostöö programm

On veel arenguruumi (üldharidus)...

Osalemine erinevatel koolitustel ja töövarjuks olemine. Osalejad arendavad nii juhtimisalaseid kui ka õpetaja üldpädevusi:

- 1) aine- või erialane ja didaktiline pädevus
- 2) oskus **kujundada** turvalist **õpikeskkonda** ja **arendada õppekava, aidata kaasa** õppijate ning õpetajate üksteist toetavate **töösuhete kujunemisele**
- 3) oskus leida õppeainetevahelisi seoseid ja realiseerida õppeainetevahelise integratsiooni võimalusi, teha koostööd teiste õpetajatega
- 4) oskus juhtida õppe- ja kasvatustööd
- 5) teadmised mitmekultuurilise õpikeskkonna probleemidest ja nende lahendamisviisidest
- 6) suhtlus- ja eneseväljendusoskus, eesti keele ja võõrkeelte oskus ning oskus kasutada kaasaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogia võimalusi
- 7) valmidus suunata õppijaid osalema ühisseisukohtade kujundamises ning esindama ennast, õppeasutust ja õpilaskonda
- 8) valmidus meeskonnatööks ja edasiseks professionaalseks arenguks

On veel arenguruumi (täiskasvanuharidus)...

Õppevisiidid välisriigi elukestva õppe keskusesse, et tutvuda sealse juhtimis- ja kvaliteedisüsteemiga (sh koostöö ettevõtete ja teiste koostööpartneritega, väljundipõhine õpe ja hindamissüsteem jpm)

Õppevisiitidel osalejate õpiväljundid:

- ▶ koolituskeskuse juht - üldine töökorraldus ja koolitusasutuse administreerimine, täiskasvanute koolituse kvaliteedi tagamine, partnerlus ja koostöö tööandjate, tööturuametiga
- ▶ turundusjuht - kursuste turundamise kanalid, kliendisuhete haldamine, partnerlus ja koostöö tööandjate, tööturuametiga; rahvusvaheliste koostööprojektide läbiviimine, täiskasvanud õppija nädala korraldamine
- ▶ koolitussekretär - täiskasvanute koolitusega kaasneva dokumentatsiooni haldamine, infosüsteemide kasutamine
- ▶ täiskasvanute karjäärinõustaja - täiskasvanute karjääri ja õppenõustamine läbiviimise põhimõtted;
- ▶ koolitusjuhid - täiskasvanute koolituse korraldamise põhimõtted, koolituste kvaliteedi tagamine, koolitusvajaduse selgitamine, koostöö koolituse tellijaga.

Saad seda, mida sa mõõdad!

Hindamine (assessment) tähendab väljundipõhise õppe seisukohast hinnangu andmist projektis osaleja saavutustele, arengule, protsessi eesmärgipärasele kulgemisele

Erinevad liigid:

- ▶ õppimise hindamine
- ▶ **hindamine kui õppimine**

Tulemuste hindamine

- ▶ **kes hindab?** - hindamise osapooled
- ▶ **mida hindab?** - projekti tulemused sh osalejate poolt omandatud õpiväljundid
- ▶ **mille alusel hindab?** - mõõdikud ja kriteeriumid
- ▶ **kuidas hindab?** - meetodid ja metoodika
- ▶ **millal hindab?** - ajaline mõõde

“Hindamismudeli” koostamine haridustöötajate õpirändel

- ▶ oodatava õpitulemuse (teadmine või oskus) **sõnastamine**
- ▶ meetodite valimine omandatu hindamiseks
- ▶ **kriteeriumite** määratlemine
- ▶ **mõõdikute** määratlemine
- ▶ hindamismudeli **tutvustamine** osalejale ja partneritele

Refleksioon - kui üks võimalik hindamismeetod

Refleksioon

- ▶ omaenda mõtete ja elamuste analüüs, enesevaatlus
- ▶ analüüs, kuidas õppija teemakohased teadmised/oskused protsessi käigus muutusid
- ▶ Tagasiside projekti tulemuslikkusele
- ▶ Refleksiooni kvaliteet tõuseb kaaslastelt saadud tagasiside abil

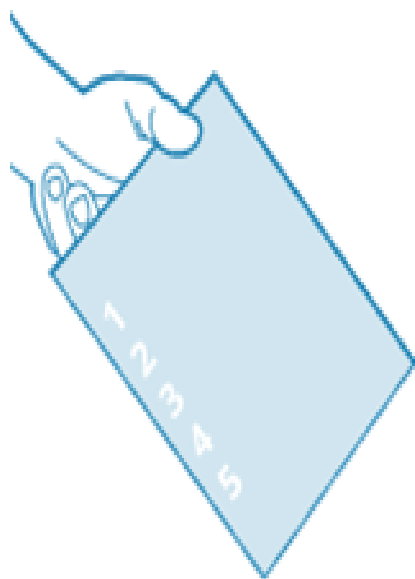
Vaata täpsemalt

<http://tulevikuopetaja.hitsa.ee/moodul-v/refleksioon-opetaja-professionaalses-arengus/>

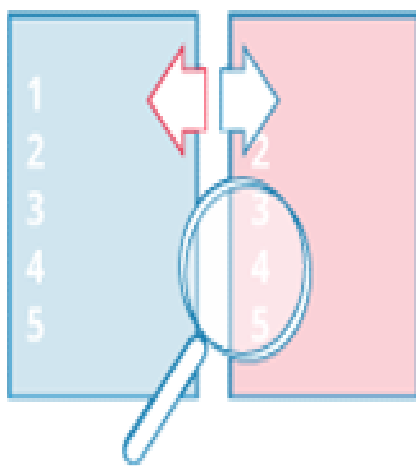
Näide. Refleksiooniprotsess õpirändel

- ▶ Õpirändel osaleja esitab otsesele juhile peale õpirände lõppu õpimapi vormis elektroonilise aruande, mis on vormistatud vastavalt kooli kirjalike tööde koostamise ja vormistamise juhendile
- ▶ Õpirände aruanne sisaldab järgnevat:
 - ▶ **eneseanalüüs** - millistele küsimustele soovitakse stažeerimise käigus vastust leida, millised on arendamist vajavad teadmised, oskused vm aspektid
 - ▶ **tegevusanalüüs** - kus kirjeldatakse kuupäevaliselt täidetavaid ülesandeid, analüüsitakse stažeerimise kulgu sh enda teadmiste ja oskuste arengut
 - ▶ **refleksioon peale õpirännet**, milles tuuakse välja, mis õnnestus, mida juurde õpiti, mis ei kulgenud plaanipäraselt, mida sooviks edaspidi veel juurde õppida
 - ▶ **Ettevõtte/asutuse iseloomustus**, milles tuuakse välja millised on õpirändel osaleja saavutused ja arenguvajadused juhendaja(te) poolt vaadatuna

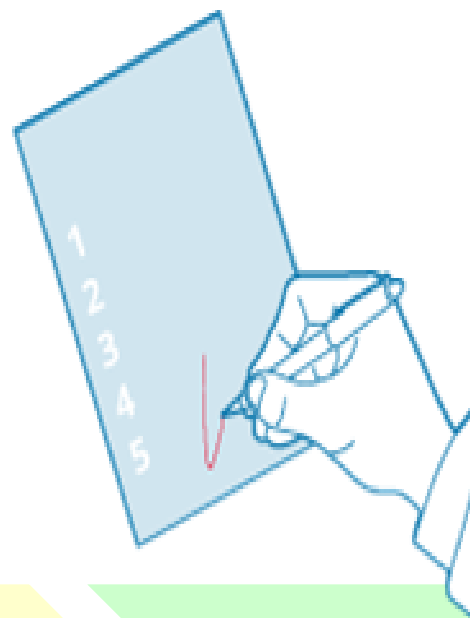
Õpiväljundite valideerimine ja tunnustamine

Õpitulemuste dokumenteerimine

Omandatu nõuetele vastavaks tunnistamine

Omandatud õpiväljundite tunnustamine

Täna tähelepanu eest!

